

вміння правильно вести ділові операції в умовах постійних змін на міжнародному ринку.

Групу зовнішніх чинників складають: макроекономічна стабільність і передбачуваність економічної політики; рівень інтернаціоналізації економіки, тобто участь країни в міжнародній торгівлі та інвестуванні; ступінь відповідності державної політики вимогам конкуренції; ефективність функціонування ринків капіталу та якість фінансових послуг; рівень розвитку новітньої інфраструктури в країні; розвиток науково-технологічного потенціалу та інше.

Таким чином, конкурентоспроможність підприємств на світових ринках визначається не тільки їх конкурентною перевагою, але і всім комплексом чинників на всіх рівнях, що визначають їх ефективність.

УДК 658

С.О. Козуб, асп. (*ХДУХТ, Харків*)

ОСОБЛИВОСТІ БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ

Однією з важливих умов ефективної діяльності підприємства є забезпечення узгодженості дій персоналу, що досягається здійсненням таких управлінських функцій як організація та координація. Поліпшити координацію діяльності співробітників функціональних структурних підрозділів підприємства та підвищити узгодженість їх дій дозволяє технологія бюджетування. В економічній літературі бюджетування розглядають з різних концептуальних підходів, а саме як процес, систему, інструмент і технологію.

Дотримання процесного підходу до бюджетування надає розуміння особливостей організації, взаємозв'язку та послідовності реалізації процесів планування діяльності господарюючого суб'єкта на поточний період і перспективу; оцінювання доцільності фактичного використання активів підприємства, якості використовуваних джерел; контролю ризиків господарської діяльності підприємства; узгодження планів підприємства; підвищення якості і оперативності прийнятих управлінських рішень та максимізувати очікуваний результат.

Врахування особливостей бюджетування як системи дозволяє: встановити персональну відповідальність за фінансово-економічні показники підприємства; планувати, враховувати і контролювати

ресурси підприємства; узгоджено керувати окремими підрозділами господарюючого суб'єкта на основі систематичної обробки економічної інформації в умовах динамічно мінливого бізнесу; координувати всі події, що охоплюють зміни господарських засобів підприємства та їх джерел; використовувати інформаційну систему внутрішнього, корпоративного управління за допомогою певних фінансових інструментів-бюджетів.

Сприйняття бюджетування як інструменту надає можливість розподілити відповідальність і делегувати повноваження підрозділам; заздалегідь оцінити ефективність управлінських рішень; оптимально розподілити ресурси між підрозділами, намітити шляхи розвитку і уникнути кризових ситуацій; підвищити відповідальність керівників за витрати на досягнення поставлених цілей і отримані результати; узгодити діяльність підрозділів усередині підприємства і підпорядкувати їх розвиток загальним стратегічним цілям.

Розгляд бюджетування як технології сприяє реалізації функцій управління за допомогою спеціального інструментарію (системи бюджетів, центрів відповідальності і ін.); забезпечує досягнення стратегічних цілей підприємства за допомогою складання бюджетів; дозволяє перерозподілити ресурси між підрозділами підприємства; є основою інформаційно-аналітичної підтримки управління з метою підвищення економічної обґрунтованості прийнятих керівником рішень. В рамках функції організації керівник виконує певні види робіт: розподіл функціональних обов'язків між виконавцями і забезпечення їх ресурсами; наділення виконавців повноваженнями і відповідальністю; координація діяльності виконавців в інтересах досягнення цілей підприємства. Для організації діяльності персоналу керівник використовує різні засоби і технології бюджетного управління, що спрямовані на узгодження стратегічних і тактичних цілей підприємства та забезпечують їх досягнення. Зокрема, саме бюджетування як технологія дозволяє ефективно організовувати персонал на досягнення цілей організації.

Реалізація функції організації бюджетування сприяє підтримці і посиленню координації між підрозділами особливо для великих, розгалужених структурно або географічно підприємств, в яких керівники підрозділів мають значну самостійність у прийнятті рішень; сприяє не тільки детальному вивченню керівниками особливостей діяльності власного підрозділу, а й розумінню ними взаємозв'язку і взаємозалежності своїх показників з показниками роботи інших центрів відповідальності; дозволяє зміцнити фінансову дисципліну і підпорядкувати цілі і завдання окремих структурних підрозділів

інтересам підприємства в цілому і власникам її капіталу; дозволяє визначити місце кожного виконавця і структурного підрозділу у виконанні планів через побудову системи бюджетів і створення структури бюджету; формалізує бюджети в тимчасових рамках, забезпечуючи координацію дій з позиції своєчасного надходження всіх видів ресурсів для виконання завдань і збалансованість бюджетів окремих структурних підрозділів; дозволяє знизити навантаження на керівників вищої ланки за рахунок делегування прийняття рішень тому менеджеру, який відповідає за певну сферу діяльності.

Використовуючи в практичній діяльності технологію бюджетування, підприємство вибудовує фінансову структуру на основі організаційної структури і включає центри відповідальності (структурні підрозділи), які виконують певні господарські операції і несуть відповідальність за конкретні фінансово-економічні показники. Таким чином, бюджетування сприяє підвищенню чіткості і визначеності в розподілі функціональних обов'язків співробітників підприємств.

УДК 338.012

О.М. Колмакова, канд. екон. наук (ХНУБА, Харків)

О.А. Андріянова, магістрант (ХНУБА, Харків)

КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ КРЕАТИВНОЇ ПРАЦІ НА ПРИКЛАДІ БУДІВНИЦТВА

На сьогодні креативна економіка стала одним з найважливіших напрямів інноваційного розвитку, таким напрямком бізнесу, в основі якого лежить оригінальна ідея створення якісно нового підходу до продукту. Термін «креативність» може бути пояснений як творчий підхід до чого-небудь із залученням нових, раніше не використовуваних ідей.

Інновація в будівництві є впровадженням нововведенням, що забезпечує якісне зростання ефективності процесів зведення або експлуатації будівель і споруд. Таке нововведення також має бути затребуване ринком, тобто мати практичне застосування.

Інноваційна будівельна технологія або матеріал повинні відповідати одному або декільком з критеріїв: спростувати і/або прискорювати процес будівництва; знижувати собівартість будівництва або експлуатаційні витрати; підвищувати енергоефективність об'єкту; збільшувати життєвий цикл споруди.